

بررسی مفاهیم تربیتی در علوم ادبی با تکیه بر کلیله و دمنه

مسلم مظفری

مدرس مدعو دانشگاه پیام نور واحد کهنوج

چکیده

یکی از مسائل قابل تأمل در حوزه تعلیم و تربیت بررسی مسائل تربیتی در کتب ادبی است؛ که این کتاب‌ها، مفاهیم اخلاقی و تربیتی را از طریق داستان، ضرب‌المثل و دیگر مولفه‌های ادبی به مخاطبان خویش انتقال داده‌اند. و کتاب کلیله و دمنه جز کتاب‌های است که در آن مولفه‌های تربیتی به وضوح در کل آن مشهود است. و درباره مفاهیم تعلیم و تربیت در امثال این کتاب‌ها می‌توان گفت که: ۱- بسیاری از تعالیم فرهنگ اسلامی - ایرانی در علوم ادبی نهفته است و این کتاب‌ها بهترین گزینه در امر آموزش به ویژه فرهنگ ملی به حساب می‌آیند. ۲- رشد و تعالی تربیتی انسان و ایجاد مدینه فاضله و روحیه نشاط و همبستگی سازمانی و بهبود خصایص انسانی به کمک علوم ادبی بهتر صورت خواهد گرفت. ۳- آموزش و پرورش کودکان با ادبیات نمایشی و به کمک زبان حیوانات آسان‌تر انجام خواهد گرفت. ۴- زبان داستانی در واقع بهترین زبان و روشی غیر مستقیم و اثرگذار برای انتقال مفاهیم به متربیان است. پایه‌های اصلی نظریه‌های تربیتی شامل ۴۹ مفهوم با کدگذاری باز، و در قالب ۱۶ مولفه با کدگذاری محوری به انجام رسیده است. این مقاله از پژوهش‌های بین رشته‌ای در حوزه تعلیم و تربیت است که به روش تحلیلی کیفی صورت پذیرفته است.

واژگان کلیدی: شاخص‌های تربیتی، علوم ادبی، کلیله و دمنه